

[N. Chr. Christensen.]

skuffelse, ikke mindst i grundejerkre se, at der ikke allerede nu i indværende samling kan ske en ændring af lejeloven, fordi grundejerne derved bliver nødt til at vente til 1. januar med at få en ajourføring af deres indtægter, og det at denne ajourføring ikke vil finde sted, vil i visse tilfælde virke uretfærdigt — det tror jeg er uden for enhver tvivl. Jeg vil tro, at den højtærede boligminister forstår, at der er forhold her, som man ikke kan skyde til side, og jeg ville finde det rimeligt, om den højtærede minister nu, da vi er blevet nødt til at udskyde revisionen af lejeloven, fandt anledning til at udsende et cirkulære, hvori han tilkendegiver overfor de myndigheder, der forvalter boligtilsynsloven og byggelovens bestemmelser om udlejningsejendommens tilstand vedrørende indvendig vedligeholdelse, at de pågældende udgifter i hvert fald ikke pålægges, inden loven er blevet endeligt revideret, men at man, hvor begrundelse derfor er tilstede, tager hensyn til de grundejere, der kan dokumentere, at forholdet vil bringe dem i økonomiske vanskeligheder, idet forbedringernes bekostning vil overstige ejendommens økonomi. Denne henstilling tager naturligvis ikke sigte på foranstaltninger, der er påkrævet af hensyn til lejerne's sundhed og sikkerhed. Jeg mener, at også domstolene i vid udstrækning bør tage hensyn til dette forhold, hvis en sag skulle blive indanket for dem.

De oplysninger, der har foreligget for udvalget, har ikke røkket ved de af venstres ærede ordfører fremsatte betragtninger om, at lovforslaget om leje i boligministerens udformning er ensidigt. Men da det ikke er meningen her at rejse en principiel drøftelse, skal jeg nøjes med at henholde mig til disse udtalelser. Venstre har den opfattelse, at boliglovene ikke alene bør være beskyttelseslove for lejerne, hvad vi finder fuldtud rimeligt, at de er, men at de også bliver en lovgivning, hvorefter ejerne ikke mister rettighederne over deres ejendomme.

Det vil jo ikke kunne bestrides — og navnlig vi, der har deltaget i udvalgsarbejdet, har fået et stærkt indtryk heraf —, at forholdet mellem grundejer og lejer er ømtåligt og spændingsfyldt. Det er jo næsten, som om grundejer og lejer er gået i en art skyttegravskrig over for hinanden, således at det har været svært at få synspunkterne nærmet mod hinanden. Vi hilser derfor med tilfredshed, at der nu bliver nedsat et hurtigt arbejdende udvalg, som

inden næste rigsdagssamlings begyndelse skal have udarbejdet forslag til normalkontrakt, og vi anser det for at være af betydning, at dette udvalg ikke alene kommer til at omfatte grundejer- og lejerrepræsentanter for hovedstaden, men også får repræsentanter for provinsen, ligesom de almennyttige boligselskaber får lejlighed til at udpege en repræsentant. Vi vil håbe og ønske, at den formand, som den højtærede boligminister udnævner for dette udvalg, må få evne til at få synspunkterne til at smelte sammen. Det kan vel ikke helt afvises, at synspunkterne måske vil komme til at stå således overfor hinanden, at det netop bliver en nødvendighed, at formanden er upartisk indstillet, således at han i hvert tilfælde vil være i stand til, hvis enighed ikke opnås, til sin tid at indgive et mæglingsforslag vedrørende dette spørgsmål til udvalget. Jeg tror, at mange sten på vejen vil blive fjernet ved en sådan normalkontrakt; den bør i virkeligheden danne grundlaget for de bestemmelser, lejelovgivningen skal indeholde. Det vil utvivlsomt, hvis man kan nå til en lykkelig løsning her, være muligt også at nå igennem med hensyn til at få en lejelov, som viser retsindighed til begge sider.

Mit parti ønsker ikke spørgsmålet løst ensidigt. Vi erkender, at lejerne har krav på beskyttelse, så at de ikke kommer ud for vilkårligheder. Den bolig, som de har på et lejet sted, er jo deres hjem og har krav på beskyttelse. Men grundejerne har også krav på, at deres opgaver ses i samfundsmæssig belysning.

Som udvalgets ærede ordfører (Ingvar Dahl) har gjort opmærksom på, er de forhandlinger, der har været ført i udvalget, løbet ud i, at vi må låde den egentlige lejelov vente, medens vi i stedet har koncentreret opmærksomheden om boliganvisningen, om at få den smidiggjort, om at få indført forbedringer. De forbedringer, som udvalgets ærede ordfører har nævnt her, hilser vi også fra vor side med tilfredshed. Jeg kunne ønske lige at gøre et par bemærkninger i den forbindelse.

Jeg tror, det vil vise sig uhyre gavnligt, at „hovedstadskommunerne“, som i bolig-mæssig henseende hidtil kun har omfattet København, Frederiksberg og Gentofte, nu udvides til at omfatte det egentlige hovedstadsområde, således at den stavnsbundethed, som eksisterer indenfor lejelovgivningen, mildnes i betydelig grad for hovedstadskommunernes vedkommende.

Vi tror også, at bestemmelsen om, at der nu i bestående ejendomme og i nye tofa-